

ĐẠI BÁT-NIỆT-BÀN KINH TẬP GIẢI

QUYỂN 3

Phẩm 1: PHẨM TỰA

Gồm:

1. Nêu các chủng tộc Ly-xa ngồi trên hư không cách mặt đất bảy cây Đa-la.
2. Lại nêu việc các vị Trưởng giả cũng ở cách mặt đất bảy cây Đa-la.
3. Nêu tên khác của các quỷ, thần và các loại cầm, thú.
4. Bày tỏ việc khu rừng biến đổi cùng các dây lầu gác, giảng đường hiện ra.
5. Giải thích việc Ma vương đọc chú.
6. Nêu việc Bồ-tát Vô Biên Thân đến.

PHẨM TỰA (Phần 2)

“Bấy giờ, lại có bốn Hằng hà sa” cho đến “Cùng quyển thuộc của các vị vua trong cõi Diêm-phù-đề”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Ở đây là lần thứ ba, nêu ra các vị hào tộc.

“Vì cầu chánh pháp nên khéo tu giới hạnh” cho đến “Yên lặng, an trụ trong hư không”:

Xét: Pháp sư Tăng Lượng nói:

Vua Đà-na-bà: Là dùng mẫu mực của chúng A-tu-la. Ở đây nói về các vị đi theo.

“Bấy giờ, trong cõi Diêm-phù-đề, các vị Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni” cho đến “Khu rừng ấy biến thành màu trắng giống như màu trắng lông chim ngỗng trời”.

Xét: Pháp sư Tăng Lượng nói:

Tham sống, yêu tiếc mạng sống của mình, nên cho việc nhập diệt là khổ. Nay nói nhập diệt chẳng phải pháp tạo tác, chỉ là dứt bỏ cái giả

để trở về chỗ chân thật, tự nhiên, chẳng thể nhuộm thành, là mượn việc để thể hiện lý.

Pháp sư Tăng Tông nói:

Hưởng về ba điềm lành kia, đều nhóm họp trong cõi người. Nay, hiện ra hình tướng ấy là để thôi thúc chư ma trờiu nhóm họp. Trong hư không tự nhiên mà có cho đến thấy đều bị cảm, buồn bã không vui.

Xét: Pháp sư Tăng Lượng nói:

Nay nói Niết-bàn dứt hết tất cả các thứ sinh tử, nên gọi là không. Muôn đức của thường, lạc là điều ít có, cũng như trong hư Không có lâu gác, giảng đường.

“Lúc này, Bốn vị thiên vương, Thích Đề-hoàn Nhân” cho đến “Đi tới chỗ Phật, cung kính đánh lễ dưới chân Phật”:

Xét: Pháp sư Tăng Tông nói:

Ma, phần nhiều là bậc Thánh, như nay là thật, Phật dùng tâm đại Từ nên có công năng chuyển cái ác của ma.

“Mà bạch Phật rằng: Chúng con từ nay” cho đến “Dứt trừ sợ hãi, nên nói chú như thế này”:

Xét: Pháp sư Minh Tuấn nói trong Kinh Duy-ma chép: Các “Thế giới trong mười phương trở thành của Ma vương, cũng đều là chỗ an trụ của Bồ-tát giải thoát chẳng thể nghĩ bàn”, điều ấy ở đây đáng tin.

“Sá chỉ trá trá la sá chỉ lô ha lệ” cho đến “A la già la đa la sa ha”:

Xét: Pháp sư Tăng Tông nói:

Nếu đạt tới tận cùng nghĩa mâu ấy, thì việc nêu ra chú của Kinh rốt ráo là ở chỗ nào? Chỉ vì vật tâm khó dùng lý để tạo sự liên quan, nhưng dễ dùng uy lực để ép buộc. Chú là thuật riêng để ngăn dứt.

Ma không có pháp nào dùng để giúp sức cho việc giáo hóa, nói chú là để góp phần vào việc mở mang đạo.

Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Ở đây có ba bậc: Trước là nói việc ma dùng thần lực đem lại sự vui vẻ cho địa ngục. Bày biện sắp đặt xong thì đi tới, lần thứ hai này đã nói chú, xin được ấn chứng.

“Bài chú này có công năng khiến cho những người tâm ý bị tán loạn” cho đến “Lòng rất sâu nảo, lui lại đứng sang một bên”.

Xét: Pháp sư Tăng Tông nói:

Khen ngợi công đức của chú, lại nói là tự mình làm việc giữ gìn để khuyên thọ trì.

Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là lần thứ ba thỉnh Phật thọ nhận sự cúng dường và ấn chứng bài chú. Phật không nhận sự cúng dường, chỉ ấn chứng các bài chú.

“Khi ấy, Thiên vương Đại tự tại và các quyến thuộc” cho đến “Thiên Nhân Sư, Phật, Thế tôn”.

Xét: Pháp sư Tăng Lượng nói:

Ở đây nêu ra lý do Bồ-tát xuất hiện, nên dùng từ ngữ rất bóng bẩy. Trong ấy nói thân tướng cao lớn, cõi nước trang nghiêm, chúng sinh thanh tịnh, thế giới an vui hết mực. Từ xa đến hiến cúng, lại cầu pháp cao siêu, chứng tỏ pháp hữu vi chẳng an vui.

Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Ở đây có hai đoạn: Đầu tiên là nói về sự vô biên, kế là nói về thần lực Phật. Nói về sự vô biên trong thân có tám chương, đây là phần thứ nhất nói lược các Phật sự ở cõi nước ấy.

“Đức Phật ấy liền bảo vị đại đệ tử của mình” cho đến “Cũng nên kính lễ, xin giải quyết điều nghi”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là phần thứ hai, nêu Đức Phật ở cõi ấy sai đệ tử mình đến.

Bấy giờ Đại Bồ-tát Vô Biên Thân” cho đến “Tất cả uy đức đều mất không còn”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là phần ba nói việc đông đảo người Kinh hải, sợ sệt.

“Lúc này, Pháp Vương Tử Văn-thù-sư-lợi” cho đến “Như lai chẳng còn bao lâu nữa sẽ nhập Niết-bàn”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là phần bốn nói việc Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi an ủi đại chúng.

“Bấy giờ, đại chúng đều thấy” cho đến “Kinh điển Đại thừa được truyền bá rộng khắp như thế”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là phần năm nói về thần lực Bồ-tát.

“Lúc này, Bồ-tát Vô Biên Thân” cho đến “Như lai chẳng còn bao lâu nữa sẽ nhập Niết-bàn”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là phần sáu nói về Bồ-tát dùng thần lực, khiến cho chúng sinh ngay nơi thân mình được sự giác ngộ đạo pháp.

“Khi ấy Bồ-tát Vô Biên Thân” cho đến “Ngoài ra không ai có khả năng thấy được bờ mé thân tướng của Bồ-tát ấy”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Thứ bảy là nói việc dùng thần lực để sắp bày cúng dường.

“Bồ-tát Vô Biên Thân và các quyến thuộc của mình” cho đến “Ba lần cầu xin như thế thấy đều không nhận”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Thứ tám là nói dâng vật phẩm lên Đức Phật, Phật không nhận.

“Bồ-tát Vô Biên Thân cùng các quyến thuộc” cho đến “Lui lại đứng sang một bên cũng như vậy:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Phần tổng kết, nói về việc khắp mười phương cùng đến chỗ Phật.

“Khi ấy khu rừng sa-la song thọ là đất phước an lành” cho đến “Nhìn thấy cõi nước của Chư Phật cũng giống như thế”:

Xét: Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Phần nói về thần lực Phật này gồm có hai chương: Đây là phần thứ nhất cho thấy ánh sáng đã biến chốn ố trước thành thanh tịnh.

“Bấy giờ, từ mặt Như lai phát ra” cho đến “Các lỗ chân lông trên thân đều tuôn ra máu chảy đầy trên mặt đất”:

Xét: Pháp sư Pháp Dao nói:

Hóa duyên đã xong, hiện tướng Niết-bàn. Có ba thứ:

1. Tâm chúng sinh thanh tịnh.
2. Cõi nước thanh tịnh.
3. Ánh sáng phát ra được thấm vào miệng.

Ánh sáng được thấm vào miệng chính là hình tướng của sự giáo hóa đã dứt. Tâm chúng sinh thanh tịnh là nói lên sự giáo hóa đã xong. Cõi nước thanh tịnh là nói con đường hành hóa đã xong.

Pháp sư Tuệ Lãng nói:

Đây là giai đoạn hai, thị hiện tướng Niết-bàn.

